

אחד והחריבו, ועל זה ויפל על צוארו - אחד.

ויש"קרו נקוד למעלה, כי לא נשקו ברצונו. ושנינו, מה זה שכתוב (משלי כו) ונעפרות נשיקות שונא? זה בלעם כשברך את ישראל, שהרי לא ברכם ברצון הלב. אף כאן נעפרות נשיקות שונא - זה עשו.

אמר רבי יוסי, פתוב (תהלים א) קומה ה' הושיעני אלהי כי הפית את כל איבי לחי שני רשעים שברת. ושנינו, אל תקרי שברת אלא שרפבת, שהרי גדלו שניו וחשב לנשף אותו וכו'. ועל זה ויבכו, זה בכה וזה בכה, ובארוה החברים.

בא ראה כמה היה לבו ורצונו של עשו ליעקב, שהרי אפלו באותה שעה חשב לארץ זמן [באריכות הימים] לעשות לו רעות ולקטרג לו, ועל זה ויבכו. זה היה בוכה שלא היה חושב להנצל מידו, וזה היה בוכה משום שאביו היה קלם ולא יכול לו.

אמר רבי אבא, ודאי נחלש רגזו של עשו בשעה שראה את יעקב. מה הטעם? משום שהרי הספים עמו אותו ממנה של עשו, ועל זה לא יכל עשו לשלט ברגזו, שהרי כל הדברים של העולם הזה תלויים למעלה, וכשהספימו למעלה בתחלה - הספימו למטה. השלטון אינו למטה עד שנתן השלטון למעלה, והפל תלוי זה בזה.

יעבר נא אדני לפני עבדו ואני אתנהלה לאטי וגו'. אמר רבי אלעזר, הינו מה שאמרנו בתחלה, שיעקב לא רצה עכשו אותן ברכות ראשונות שברכו אביו, (משום שכתוב (איכה א) טוב לנבר כי ישא על

מקדשא. חד מבבל, וחד מזרעיה דעשו, דאפיל גרמיה עליה זמנא חדא וחריב ליה. ועל דא ויפל על צוארו חד.

ויש"קרו, נקוד לעיל, דלא נשקיה ברעותיה. ותנן מאי דכתיב, (משלי

כו) ונעפרות נשיקות שונא, דא בלעם בד ברין לון לישראל. דהא לא ברין לון ברעותא דלבא. אוף הכא נעפרות נשיקות שונא, דא עשו.

אמר רבי יוסי, פתיב (תהלים א) קומה יי הושיעני אלהי כי הפית את כל אויבי לחי שני רשעים שברת. ותנן אל תקרי שברת אלא שרפבת. דהא אסגיאו שינוי וחשיב לנשכא ליה וכו'. ועל דא ויבכו, דא בכי ודא בכי, ואוקמוה חבריאי.

תא חזי, כמה הוה (דף קעב ע"א) לביה ורעותיה דעשו לגבי דיעקב, דהא אפילו בההוא שעתא חשיב לארץ זמנין (ס"א לאורכא דיומין) למעבד ליה בישין ולקטרגא ליה, ועל דא ויבכו. דא הוה בכי, דלא הוה חשיב לאשתזבא מן ידוי. ודא הוה בכי, בגין דאבוי הוה קיים ולא יכיל ליה.

אמר רבי אבא ודאי אתחלש רוגזיה דעשו בשעתא דחמא ליה ליעקב. מאי טעמא, בגין דהא אסתפם בהדיה ההוא ממנא דעשו. ועל דא לא יכיל עשו לשלטאה ברוגזיה, דהכי כל מלין דהאי עלמא תליין לעילא. וכד אסתפמו לעילא בקדמיתא אסתפמו לתתא. שלטנותא לאו איהו לתתא עד דאיתגהיב שלטנותא לעילא, וכלא דא בדא תליא:

יעבר נא אדני לפני עבדו ואני אתנהלה לאטי וגו'. אמר רבי אלעזר, היינו דקאמרינן בקדמיתא דיעקב

בנעוריו, וכתוב (משלי לא) ותשחק ליום אחרון ועדין לא התקיימו בו אפלו אחד מהם, משום שהעביר אותם לסוף הימים בשעה שיצטרכו לבניו מול כל עמי העולם.

ולכן בשעה שאמר עשו נסעה ונלכה, ונחלק העולם הזה כאחד ונשלט כאחד - מה אמר יעקב? יעבר נא אדני לפני עבדו. יקדים עשו שלטונו עכשו בעולם הזה, יעבר נא, כמו שנאמר (מיכה ב) ויעבר מלכם לפניהם וה' בראשם, הקדם אתה שלטונך בתחלה בעולם הזה - ואני אתנהלה לאטי, אני אעלה עצמי לאותו עולם הבא ולסוף הימים, לאותם ימים שהולכים לאט.

לרגל המלאכה - איזו מלאכה? זו אספקלריה שלא מאירה שבה נעשה מעשה העולם. אשר לפני - זוהי מלפני ה' בכל מקום. ולרגל הילדים - זהו סוד של הכרובים להראות סוד האמונה שהוא נדבק בהם.

עד אשר אבא אל אדני שעירה - אני אסבל גלות שלך עד שיבא ויגיע זמני לשלט על הר עשו, כמו שנאמר (עובדיה א) ועלו מושיעים בחר ציון לשפט את הר עשו, ואז והיתה לה המלוכה.

ויעקב נסע ספתה ויבן לו בית ולמקנהו עשה ספת על בן קרא שם המקום סכות. רבי חייא פתח ואמר, (תהלים קכו) שיר המעלות לשלמה אם ה' לא יבנה בית וגו', אם ה' לא ישמר עיר וגו'. בא ראה, בשעה שעלה ברצון הקדוש ברוך הוא לברא עולם, הוציא מתוך ניצוץ חזק קשר אחד, והתלהט מתוך החשך, ונשאר בעליה ונרד למטה. אותה חשכה להטה [והתלהט] במאה שבילים

לא בעא השתא אינון ברכאן קדמאי דברכיה אבוי. (ס"א בגין דכתיב, איכה ג) טוב לגבר כי ישא על בנעוריו. וכתוב (משלי לא) ותשחק ליום אחרון) ועדיין לא אתקיימו ביה אפילו חד מנייהו. בגין דסליק לון לסוף יומיא בשעתא דאצטריכו לבנוי לגבי כל עמין דעלמא.

ובגין כך בשעתא דאמר עשו נסעה ונלכה, ונפלוג האי עלמא כחדא ונשלט כחדא. מה אמר, יעבר נא אדני לפני עבדו. יקדים עשו שלטניה השתא בהאי עלמא. יעבר נא, כמה דאת אמר, (מיכה ב) ויעבור מלכם לפניהם וי' בראשם, אקדים אנת שולטנותך בקדמיתא בהאי עלמא, ואני אתנהלה לאטי. אנא אסלק גרמי להווא עלמא דאתי ולסוף יומיא לאינון יומיא דאזלין לאט.

לרגל המלאכה, מאן מלאכה. דא אספקלריא דלא נהרא דבה אתעביד עבידתא דעלמא. אשר לפני, דא היא מן קדם יי בכל אתר. ולרגל הילדים, דא הוא רזא דכרובים, לאחזאה רזא דמהימנותא דאיהו אתדבק בהו.

עד אשר אבא אל אדני שעירה, אנא אסבול גלותא דילך עד דיייתי וימטי זמנא דילי לשלטאה על הר עשו, כמה דאת אמר, (עובדיה א) ועלו מושיעים בחר ציון לשפט את הר עשו, וכדין והיתה ליי המלוכה:

ויעקב נסע ספתה ויבן לו בית ולמקנהו עשה ספת על בן קרא שם המקום סכות. רבי חייא פתח ואמר, (תהלים קכו) שיר המעלות לשלמה אם יי לא יבנה בית וגו', אם יי לא ישמר עיר וגו'. תא חזי, בשעתא דסליק ברעותא דקדשא בריך